

Kako smo delali lani in kakšne so naše naloge v letu 1978?

RAZMIŠLJANJE OB SINDIKALNEM OBČNEM ZBORU OOS-TOZD MESNA INDUSTRIJA

Občni zbori sindikata sovpadajo z zaključkom leta. To je prilika in pravo mesto, da si stvari, ki nas težijo, povemo nekoliko drugače kot na zboru kolektiva, saj nas vedno preganja čas in delo, ki ga moramo še opraviti. Sedaj lahko bolj kritično pregledamo dosežene rezultate in se istočasno ozremo naprej v skladu z našo željo po stalnem napredku.

Če najprej bežno preletimo leto, ki je za nami, moramo že na samem začetku ugotoviti, da je bilo naše delo uspešno. Takšna hitra ugotovitev pa seveda zahteva nekaj podrobnejših pojasnil. Naloge, ki smo si jih na začetku leta zadali, niso bile majhne, zato smo se za njihovo realizacijo odločili z vso odgovornostjo. Predvsem je treba omeniti, da so na perutninskem sektorju predvidene proizvedene količine presežale 42-urni teden. Zato smo se kolektivno in samoupravno odločili za podaljšano delo, ki je predstavljalo za ta del kolektiva skoraj celi 13. delovni mesec. Takšna odločitev se nam je zdela v danih okoliščinah najrealnejša, in če jo danes presojava in ocenjujemo, moramo ugotoviti, da je bila pravilna. Postavljene naloge smo v celoti realizirali, kar potrjujejo količine zaklanih piščancev in proizvedenega perutninskega mesa. Zaklali smo 985.000 kom. piščancev več in proizvedli 1.906.000 kg mesa več kot v letu poprej. To je pomembna nova delovna zmaga našega kolektiva.

Problemi, s katerimi smo se v zvezi z boleznijo kokoši matičnih jat srečali proti koncu leta še niso imeli glede realizacije plana razen delnega predčasnega zakola kokoši posebnega vpliva na našo temeljno organizacijo, čeprav se bodo nekoliko odrazili v prvih mesecih letošnjega leta. Za podjetje kot celoto pa seveda predstavljajo precejšen izpad prihodka. Na srečo lahko v tem momentu že ugotovimo, da so bile vse akcije za omejitev bolezni in njeno sanacijo zelo uspešne, tako da lahko v prihodnje tudi s tega vidika gledamo zopet optimistično.

Analiza našega dela v preteklem letu pa ne bi bila popolna, če na tem mestu ne bi omenili še nekaj problemov, ki so nas spremljali. Ob tej priliki smo nekaj let nazaj kritično ocenjevali delo naše strojne službe, ki je ob intenzivnem delu, kakršno je naše, gotovo zelo pomembna. Če smo jo nekajkrat nazaj zaporedoma upravičeno kritizirali, bi bilo tokrat krivično, če jim ne bi priznali, da so v lanskem letu delali boljše kot poprej. To trditev dokazuje podatek, da smo v letu, ki je za nami, zmanjšali stojnine v perutninski klavnici skoraj za polovico, in sicer od 50 ur v letu 1976 na 28 ur v letu 1977. Če ob tem upoštevamo še večjo obremenitev strojev zaradi podaljšane delovne sile, potem je priznanje še toliko bolj utemeljeno. To pa jim naj bo istočasno tudi spodbuda za še uspešnejše nadaljnje delo, ki nam bo prav v letu, ki je pred nami, še kako potrebno. Ob zasledbi, kakršno trenutno v tej službi imamo, to gotovo tudi upravičeno pričakujemo.

Odnosa do delovnih sredstev nimajo vsi delavci najboljšega

Tukaj moramo navreči tudi naš splošni odnos do dela in družbenih delovnih sredstev s katerimi upravljamo. Žal je odnos do tega pri mnogih posameznikih še vedno vse prevečkrat nepravilen in neodgovoren. Vsi vemo, koliko truda in sredstev vlagamo v odpravljanje majhnih vsakodnevnih poškodb na naših delovnih napravah in prostorih v garderobah, sanitarnih itd. Navedeni problemi se ponavljajo iz leta v leto. Velikokrat je videti, kot da nam res ni do tega, da bi imeli urejena delovna mesta in okolje in da bi si s tem svoje trdo delo naredili prijetnejše. Posamezniki se

morajo bolj zavedati, da smo s sredstvi, ki nam jih je zaupala družba, dolžni gospodarno ravnati na vsakem mestu. Trdim, da je delovna disciplina in odnos do dela in sredstev istočasno izraz našega odnosa do družbe, ki nam je omogočila delo in s tem svoj kos kruha. Tega se moramo zavedati!

Se manj lahko gremo mimo večjih materialnih škod, ki so se pojavile lansko leto v naši temeljni organizaciji. V teh primerih gre po eni strani za namerno povzročanje škode temeljni organizaciji iz ozkih osebnih interesov posameznikov, po drugi strani pa za malomaren, lahkomišen in nepravilen odnos do osnovnih delovnih zadalžitev. V vseh primerih so navedeni potrebni ukrepi, vendar so postopki še v teku. Samoupravna delavska kontrola je s svojim delom v preteklem letu zaživela in aktivno sodelovala pri razreševanju problemov. Problemi, ki jih je obravnavala, dokazujejo, da je potrebna, zato pričakujemo, da bo v našem skupnem in širšem družbenem interesu uspešno delala še naprej.

Tudi kvaliteti dela bomo morali še nadalje posvečati dovolj po-

zornosti. Ugotavljati napake po zaključenem obdelovalnem in tehnološkem procesu v pakirnici ali tik pred odpremo je vsekakor premalo. Ukrepati je potrebno sproti tam, kjer nepravilnosti nastajajo. Vsak posameznik se mora pri vsaki delovni operaciji in ob vsakem času zavedati, da delamo za široko jugoslovansko tržišče, ki kvaliteten PP piščanca ceni, zato ga nima nihče pravice spravljati ob težko pridobljeni renome. Prihodnje obdobje bo glede možnosti prodaje naših proizvodov vsekakor zahtevnejše, to pa zahteva tudi boljšo kvaliteto.

Ob pregledu našega lanskega dela ponovno ugotavljamo tudi pozitivne premike pri zmanjševanju fluktuacije delovne sile v naši temeljni organizaciji. V letu 1975 je naš TOZD zapustilo preko 100 ljudi, 140 pa jih je na novo prišlo. V letu 1976 je delo pri nas opustilo 55 ljudi, 52 jih je prišlo na novo, za lansko leto pa so podatki še ugodnejši, saj je naš TOZD med letom zapustilo le še 47 ljudi, na novo pa jih je prišlo 49. Če pri tem upoštevamo, da se jih je zaradi odhoda v

(Nadaljevanje na 4. str.)

Polnjenje klobas

(FOTO L. C.)

Poročilo o izidu referenduma v Perutnini

Kako je uspel referendum v kooperaciji

Na referendumu 27. 1. 1978 smo se v delovni organizaciji odločali o sprejemu dveh pomembnih splošnih aktov, kot sta samoupravni sporazum o skupnih osnovah in merilih za razporejanje dohodka in čistega dohodka in samoupravni sporazum o skupnih osnovah in merilih za delitev osebnih dohodkov. S temi sporazumi in že prej sprejetimi splošnimi akti smo s formalno pravnega vidika zadostili določbam zakona o združenem delu, ki je določil rok za urejanje dohodkovnih odnosov do konca preteklega leta.

Rezultati referenduma v TOZD in DSSS so: glej prilogo!

Iz podatkov je razvidno, da je referendum dobro uspel v vseh delih delovne organizacije. Visoka udeležba in odločitve »za sprejem sporazumov« nam dokazuje, da so naši delovni ljudje dobro razumeli zakaj gre in s tem pokazali visoko stopnjo samoupravljalске zavesti.

Sedaj, ko je to delo za nami, se nam začenja drugo še zahtevnejše obdobje, to je uresničevanje sprejetih določil temelječih na zakonu o združenem delu. To bo trajalo seveda dalj časa, saj je to proces, ki si ga želimo pospešeno razvijati, pri čemer je potrebno veliko angažiranje vseh delavcev.

Kooperanti — perutninarji so imeli referendum 28. 1. 1978, na katerem so odločali o treh sporazumih in sicer: o samoupravnem sporazumu o združevanju dela kooperantov v temeljno organizacijo kooperantov (TOK), o sporazumu o skupnih osnovah in merilih za razporejanje dohodka in delitvi čistega dohodka, ter o sporazumu o o osnovah planiranja.

Od 311 kooperantov, vpisanih v seznam volilnih upravičencev, se je referendum udeležilo 264 članov ali 85 %.

Za sprejem sporazuma o združevanju dela v TOK je glasovalo 223 članov ali 84 % volilnih udeležencev, medtem ko se je za ostala dva sporazuma izreklo 229 kooperantov. O samoupravnem sporazumu o združevanju dela v TOK so glasovali tudi delavci kooperacije, ki so razen enega vsi potrdili predlagani sporazum.

S tem se je TOZD Kooperacija preoblikovala v temeljno organizacijo kooperantov in delavcev. Kooperanti, ki so se odločili za sprejem sporazuma so dobili status združenega kooperanta.

Positivna odločitev kooperantov na referendumu kaže na njihovo veliko povezanost s svojo organizacijo in podjetjem kot celoto, v kateri bodo v bodoče še lažje samoupravno odločali in uresničevali svoje interese skupaj z delavci.

Jakob Butolen

Pregled boleznin v letu 1977 v primerjavi z letom 1976

Iz tabele je razvidno gibanje boleznin v obdobju dveh let 1976—1977.

Ugotavljamo, da so izostanki zaradi boleznin v naši delovni organizaciji še vedno nad povprečjem v SR Sloveniji. Vendar pa lahko trdimo, da odsotnost z dela zaradi boleznin stagnira ali celo upada, če upoštevamo povečanje število zaposlenih.

Za primerjavo naj iz tabele navedemo nekaj številčk. Da bo bolj razumljivo, bomo uporabili številke za delovno organizacijo skupaj.

Postavke	Povprečno zaposlenih v TOZD		Zaradi boleznin izgubljenih delovnih dni		Boleznine do 30 dni		Zaradi bolez. z dela odst. delavcev skozi vso leto	Zaradi bolez. do 30 dni izplač. neto osebn. dohod. v TOZD	Zaradi bolez. do 30 dni stroš. na zaposlenega v TOZD
TOZD	Leto		dni	%	dni	%			
Tovarna krmil	1976	57	988	5,39	671	3,60	3,16	67.763,90	1.188,85
	1977	59	1.079	5,76	743	3,97	3,40	98.615,65	1.671,45
Perutninske farme	1976	125	1.242	3,14	1.212	3,08	4,00	97.408,55	779,25
	1977	129	1.511	3,69	1.332	3,25	4,76	147.599,80	1.144,20
Mesna industrija	1976	374	7.986	7,02	6.571	5,64	25,19	561.790,00	1.502,10
	1977	373	7.626	6,44	6.225	5,29	24,05	664.040,75	1.780,25
Kooperacija	1976	35	570	5,17	224	2,37	1,79	41.202,90	1.177,22
	1977	35	161	1,45	165	1,45	0,50	31.105,65	888,75
Servisne službe	1976	127	2.140	5,36	993	2,49	6,75	132.491,65	1.043,15
	1977	135	2.421	5,65	1.117	2,61	7,63	147.133,70	1.089,85
Commerce	1976	166	1.176	2,26	987	1,89	3,70	107.295,55	646,35
	1977	179	1.329	2,34	1.133	1,99	4,19	178.616,70	997,85
DSSS	1976	75	448	1,90	431	1,82	1,41	49.848,65	664,65
	1977	89	629	2,22	507	1,79	1,98	73.299,50	823,60
DO skupaj	1976	962	14.570	4,93	11.129	3,65	45,96	1.057.801,20	1.099,58
	1977	1.002	14.756	4,64	11.258	3,54	46,54	1.340.411,75	1.337,75

TOZD	Stev. zaposl.	Glasovalo število	SS o osnovah OD		SS o razporejanju dohodka in čistega dohodka		Stevilo nevelj. IZID REFER. ZA
			za	%	proti	%	
			4 : 3	5 : 3	6 : 3	7 : 3	4 in 6 : 2
Farme	144	134	133	99,2	1	0,8	92,3
Mesna industrija	389	354	322	90,9	21	5,9	82,7
Tovarna krmil	60	58	53	91,4	5	8,6	88,7
Kooperacija	34	34	34	100	—	—	100,0
Servis	150	136	129	94,8	7	5,2	86,0
Commerce	207	192	189	98,4	3	1,6	91,3
Ptujska tiskarna	83	83	82	98,8	1	1,2	98,8
DSSS	96	89	88	98,8	1	1,2	91,6
S K U P A J	1.163	1.080	1.030	95,4	39	3,6	88,6

V letu 1976 je bilo v delovni organizaciji zaposlenih 962 delavcev, pri katerih je bilo 14570 delovnih dni bolezni ali izraženo v procentih 4,93. Delovna organizacija je za boleznine do 30 dni izplačala 1.057.801,20 din, strošek na vsakega zaposlenega pa je bil 1.099,58 din.

V letu 1977 je bilo pri 1002 zaposlenih 14.756 dni bolezni ali 4,64 %. Zaradi bolezni je bilo 46 delavcev odsotnih skozi vse leto.

Bolezni do 30 dni je delovna organizacija izplačala 1.340.411,75 dinarjev. Strošek na zaposlenega je bil 1.337,75 din.

Vsekakor so to številke, pri katerih se moramo zaskrbljujoče vprašati kako dolgo bomo lahko pokrivali tako velike stroške bolezni.

Da bi to stanje delno popravili, bi v bodoče morali več vlagati za izboljšanje delovnih pogojev. Vsi zaposleni pa bi pri večji pazljivosti in odgovornosti do dela ter večjem medsebojnem spoštovanju lahko tudi prispevali svoj delež k zmanjšanju bolezni, s tem pa tudi k zmanjšanju velikih stroškov.

Feliks Polanec

Dosedanje priprave na volitve v letu 1978 v Perutnini Ptuj

Neposredno pred nami so velike in odgovorne naloge, ko bodo delovni ljudje v TOZD in delovnih skupnostih ter občani v krajevnih skupnostih volili delegacije za zbor združenega dela oz. zbor krajevnih skupnosti Skupščine občine Ptuj ter za zbor uporabnikov samoupravnih interesnih skupnosti (SIS), dne 9. oz. 12. marca 1978.

Delavci in kooperanti, ki so združujejo delo v Mesokombinatu Perutnina Ptuj, bodo volili dne 9. marca.

Dosedanje priprave na volitve so bile zelo dobro izvedene. Zlasti je bilo dosledno

opravljeno evidentiranje možnih kandidatov. Tako smo v Perutnini Ptuj evidentirali 252 možnih kandidatov v zbor združenega dela in zbor uporabnikov samoupravnih interesnih skupnosti ter 336 za samoupravne organe, skupaj 588.

Prav sedaj smo v času največje politične aktivnosti v pripravah na volitve. V vseh sredinah smo pričeli s predlaganjem možnih kandidatov za člane delegacij temeljnih samoupravnih skupnosti. Dogovorili smo se, da bomo delavci vseh naših TOZD izvolili za zbor združenega dela 7-

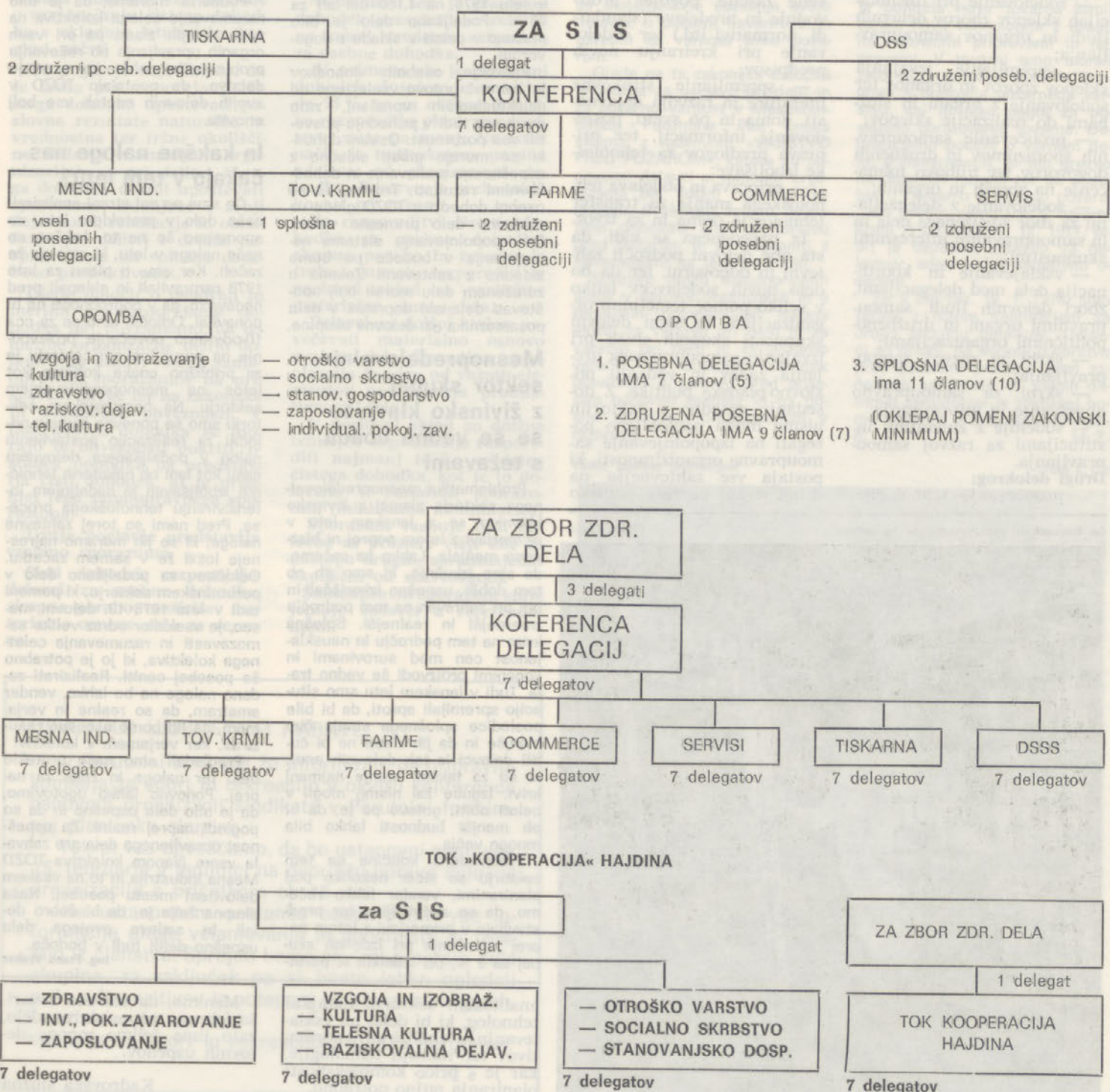
članske delegacije, ki jih bomo povezali v konferenco delegacij na nivoju DO. Konferenca delegacij bo delegirala v zbor združenega dela Skupščine občine Ptuj 3 delegate. TOK kooperacija Hajdina pa bo delegirala v zbor združenega dela skupščine občine Ptuj 1 delegata, ki ga bo iz svoje sredine izbrala 7-članska delegacija.

Za zbor uporabnikov SIS bo konferenca delegacij na nivoju DO, ki jo sestavljajo vse TOZD. V konferenco delegirajo delegacije vseh TOZD, po 1 delegata. Konferenco za zbor

uporabnikov SIS bo napajalo 10 posebnih delegacij iz TOZD Mesna industrija, po 2 združeni posebni delegaciji iz TOZD: Perutninske farme, Commerce, Servis, Tiskarne in delovne skupnosti skupnih služb ter 1 splošna delegacija TOZD Tovarne krmil.

TOK Kooperacija Hajdina bo delegirala v zbor uporabnikov SIS enega delegata, ki ga bodo določile 3 združene posebne delegacije.

Tako bomo delavci in kooperanti izvolili skupaj 250 delegatov, od teh 58 za zbor združenega dela in 192 za zbor uporabnikov SIS.

Kadrovske spremembe

Z novim letom sta bila v tehnoloških postopkih in normativov v perutninski proizvodnji in na področju predelave mesa;

— priprava tehnoloških normativov za plan fizičnega obsega proizvodnje;

— sodelovanje pri dolgoročnem, srednjeročnem in kratkoročnem planiranju;

— spremljanje in analiziranje proizvodnih rezultatov, normativov in receptur ter proučevanje vzrokov odstopanj od planskih zahtev;

— sodelovanje pri vsakodnevnem delu in tehnološka koordinacija med TOZD, ki so proizvodno povezane;

— koordinacija raziskovalnega dela;

— sodelovanje s strokovnimi inštitucijami, spremljanje predpisov s področja zdravstvene zaščite, pogojev proizvodnje in predelave (standardi, normativi itd.) ter sodelovanje pri kreiranju novih predpisov;

— spremljanje strokovne literature in razvoja dejavnosti, doma in po svetu, posredovanje informacij, ter priprava predlogov za tehnološke izboljšave;

— priprava in obdelava tehnološkega znanja za transfer tehnologije doma in za izvoz.

Iz navedenega se vidi, da sta obe delovni področji zahtevni in odgovorni, ter da bo delo novih sodelavcev lahko v veliko pomoč temeljnim organizacijam in sami delovni skupnosti skupnih služb pri izvajanju samoupravnega urejanja zadev in vodenju poslovnoplanske politike. Z dosedanjim zasedom v sektorjih nismo mogli poglobljeno posegati na izpopolnjevanje samoupravne organiziranosti, ki postaja vse zahtevnejša na drugi strani pa je v plansko

— priprava gradiva za zbor delovnih ljudi in zbor kooperantov, ter seje samoupravnih organov;

— sodelovanje na zborih delovnih ljudi in kooperantov, ter organih samoupravljanja;

— sodelovanje pri formulacijah sklepov zborov delovnih ljudi in organov samoupravljanja;

— spremljanje izvajanja sklepov zborov in organov ter sodelovanje z organi in službami do realizacije sklepov;

— proučevanje samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov ter njihovo tolmačenje na zborih in organih;

— sodelovanje z delegacijami za zbor združenega dela in in samoupravnimi interesnimi skupnostmi;

— vsklajevanje in koordinacija dela med delegacijami, zbori delovnih ljudi, samoupravnimi organi in družbenopolitičnimi organizacijami;

— skrbi za razvoj samoupravljanja;

— skrbi za samoupravno obveščanje in informiranje;

— sodeluje z zunanjimi inštitucijami za razvoj samoupravljanja.

Drugi delokrog:
— proučevanje tehnologije,

— priprava gradiva za zbor delovnih ljudi in zbor kooperantov, ter seje samoupravnih organov;

— sodelovanje na zborih delovnih ljudi in kooperantov, ter organih samoupravljanja;

— sodelovanje pri formulacijah sklepov zborov delovnih ljudi in organov samoupravljanja;

— spremljanje izvajanja sklepov zborov in organov ter sodelovanje z organi in službami do realizacije sklepov;

— proučevanje samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov ter njihovo tolmačenje na zborih in organih;

— sodelovanje z delegacijami za zbor združenega dela in in samoupravnimi interesnimi skupnostmi;

— vsklajevanje in koordinacija dela med delegacijami, zbori delovnih ljudi, samoupravnimi organi in družbenopolitičnimi organizacijami;

— skrbi za razvoj samoupravljanja;

— skrbi za samoupravno obveščanje in informiranje;

— sodeluje z zunanjimi inštitucijami za razvoj samoupravljanja.

Drugi delokrog:
— proučevanje tehnologije,

— priprava gradiva za zbor delovnih ljudi in zbor kooperantov, ter seje samoupravnih organov;

— sodelovanje na zborih delovnih ljudi in kooperantov, ter organih samoupravljanja;

— sodelovanje pri formulacijah sklepov zborov delovnih ljudi in organov samoupravljanja;

— spremljanje izvajanja sklepov zborov in organov ter sodelovanje z organi in službami do realizacije sklepov;

— proučevanje samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov ter njihovo tolmačenje na zborih in organih;

— sodelovanje z delegacijami za zbor združenega dela in in samoupravnimi interesnimi skupnostmi;

— vsklajevanje in koordinacija dela med delegacijami, zbori delovnih ljudi, samoupravnimi organi in družbenopolitičnimi organizacijami;

— skrbi za razvoj samoupravljanja;

— skrbi za samoupravno obveščanje in informiranje;

— sodeluje z zunanjimi inštitucijami za razvoj samoupravljanja.

Drugi delokrog:
— proučevanje tehnologije,

Kako smo delali lani in kakšne so naše naloge v letu 1978

JLA ali prihoda iz nje zamenjalo le 14, je dejanska fluktuacija v lanskem letu zelo padla. To pa pomeni z drugimi besedami nadaljnje umiranje in stabilizacijo kolektiva, kar je vsekakor zelo pozitivno.

Eden od osnovnih razlogov za to je, poleg dobrih notranjih odnosov, tudi ureditev osebnih dohodkov. V zvezi z ureditvijo osebnih dohodkov so bili v naši DO in TOZD v lanskem letu storjeni nadaljnji ugodni pozitivni premiki. Zlasti je pomembna ugotovitev, da se je najnižji osebni dohodek v naši TOZD v lanskem letu dvignil od 3.000 na 3.322 din ali za cca 11 %. Poprečni osebni dohodek pa se je dvignil od 3.320 din v letu 1976 na 4.180 din ali za 25 %. Podaljšano delo je bilo plačano v celoti v skladu z dogovorom.

Področje osebnih dohodkov je namreč gotovo vselej eno od najaktualnejših vprašanj, zato mu bomo tudi v prihodnje posvetili vso pozornost. Osebni dohodki se morajo gibati skladno z uspešnostjo poslovanja in dohodkovnimi rezultati. Trdimo, da so osebni dohodki v TOZD glede na zahtevno delo primerno visoki. Pri izpopolnjevanju sistema nagajevanja v bodoče pa bomo skladno z zahtevami Zakona o združenem delu morali bolj opoštevati dejanski doprinos v delu posameznika oz. delovne skupine.

Mesnopredelovalni sektor skupaj z živinsko klavnico se še vedno ubada s težavami

Problematika mesnopredelovalnega sektorja skupaj z živinsko klavnico se v lanskem letu v primerjavi z letom poprej ni bistveno menjala. Lahko pa rečemo, da smo izkušnje, ki smo jih ob tem dobili, uspešno izkoriščali in bili pri zahtevah na tem področju zmernejši in realnejši. Splošna kriza na tem področju in neusklajenost cen med surovinami in končnimi proizvodi še vedno traja. Tudi v lanskem letu smo situacijo spremljali sproti, da bi bile posledice splošnega stanja čim manjše in da jih zlasti ne bi čutili delavci iz teh delovnih enot, ki so za takšno stanje najmanj krivi. Izgube žal nismo mogli v celoti obiti, gotovo pa je, da bi ob manjši budnosti lahko bila mnogo večja.

Proizvedene količine na tem sektorju so sicer nekoliko pod planiranimi, vendar lahko rečemo, da so zadovoljive ter predstavljajo v primerjavi z letom poprej povečanje pri izdelkih skupaj za 9 %, pri izdelkih iz perut-

ninskega mesa pa kar za 241 %! Ta zadnji podatek je še posebno razveseljav. Proizvedli in prodali smo 225 ton izdelkov iz perutninskega mesa in prepričani smo, da bi ob še večjem angažiranju na tržišču lahko dosegli še več. V prihodnje bo v tej smeri nujno storiti več!

Še nadalje beležimo padec proizvodnje svežega mesa, ki je dosegla le cca 50 % planiranih količin oz. cca 80 % v primerjavi s količinami leto dni poprej. Razlogi za to so znani! Za nadomestilo izpada pri proizvodnji svežega mesa pa v živinski klavnici beležimo močan porast uslužnostnega zakola, ki je porastel od 240 na 710 ton ali za 296 %.

Poudariti moramo, da je bilo razumevanje celega kolektiva na vseh nivojih zlasti pa pri vseh organih upravljanja ob reševanju problematike dobro, kar potrjuje dejstvo, da postajajo TOZD v svojih delovnih enotah vse bolj enovita.

In kakšne naloge nas čakajo v tem letu?

Če smo po eni strani analizirali naše delo v preteklem letu, se spomnimo še na to, kakšne so naše naloge v letu, ki smo ga že začeli. Ker smo o planu za leto 1978 razpravljali in sklepali pred nedavnim, ga v podrobnosti ne bi ponavljali. Odločili smo se za cca 10-odstotno povečanje proizvodnje na perutninskem sektorju in za približno enake količine kot letos na mesnopredelovalnem sektorju. Na perutninskem sektorju smo se ponovno skupno odločili za realizacijo postavljenih nalog v podaljšanem delovnem času kot lani ob nekaterih tehničnih izboljšavah in nadaljnjem intenziviranju tehnološkega procesa. Pred nami so torej zahtevne naloge, ki se jih moramo najresneje lotiti že v samem začetku. Odločitev za podaljšano delo v perutninskem sektorju, ki pomeni tudi v letu 1978 13. delovni mesec, je vsekakor odraz velike samozvesti in razumevanja celotnega kolektiva, ki jo je potrebno še posebej ceniti. Realizirati zadane naloge ne bo lahko, vendar smatram, da so realne in verjamem, da jih bomo uspešno realizirali, ker verjamem v kolektiv!

Pregledali smo naše preteklo delo ter naloge in želje za naprej. Ponovno lahko ugotovimo, da je bilo delo uspešno in da so pogledi naprej realni. Za uspešnost opravljenega dela gre zahvala vsem članom kolektiva TOZD Mesna industrija in to na vsakem delovnem mestu posebej. Naša skupna želja je, da bi dobro delali in sadove svojega dela uspešno delili tudi v bodoče.

Ing. Franc Vrabec

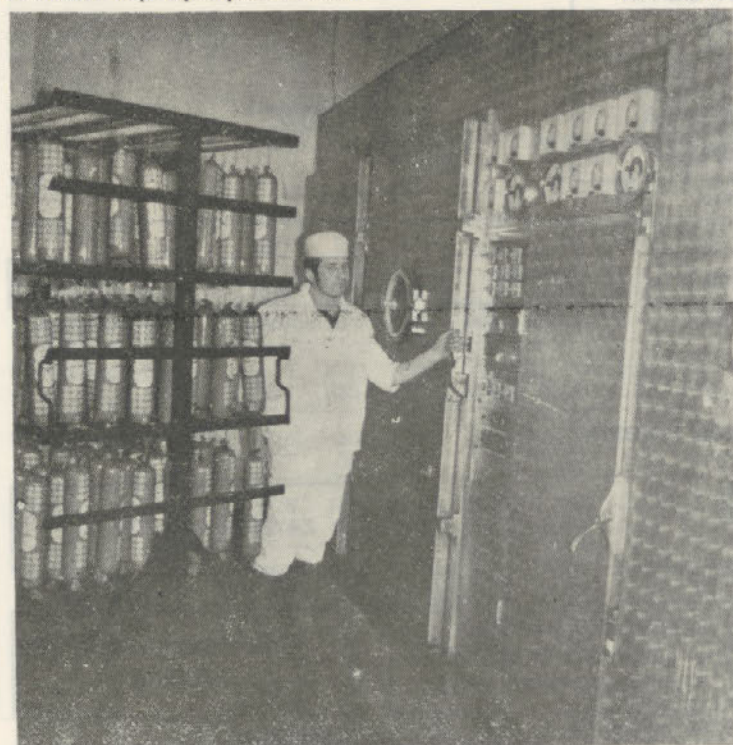
analitskem sektorju manjkala tehnolog, ki bi delal na vsklajevanju in analiziranju normativov ter razvoju tehnologije, kar je s pričo kompleksnosti planiranja nujno potrebno.

Menimo, da sta oba tovariša izbrana na primerno delo, zato jima želimo mnogo delovnih uspehov.

Kadrovska služba

Se trenutek in prekaevanje se bo začelo

(Foto: L. C.)

SAMOUPRAVNI SPORAZUM

O SKUPNIH OSNOVAH IN MERILIH ZA RAZPOREJANJE DOHODKA IN ČISTEGA DOHODKA

Po 115. členu ZZD so delavci temeljnih organizacij, ki so združene v delovno organizacijo, dolžni sprejeti skupne osnove in merila za delitev čistega dohodka.

veljajo za vse

Skupne osnove in merila veljajo za vse temeljne organizacije na nivoju delovne organizacije nekakšen okvir za delitev čistega dohodka v temeljnih organizacijah.

Temeljne organizacije točneje opredelijo delitev čistega dohodka s svojim splošnim aktom — pravilnikom.

Splošne določbe vsebujejo splošna načela o razporejanju čistega dohodka ter določbe o razporejanju čistega dohodka v skladu z letnimi in drugimi načrti

To poglavje tudi določa, da je treba pri razporejanju čistega dohodka upoštevati poslovne rezultate naturalne in vrednostne ter tržne okoliščine. Delavci v temeljnih organizacijah so pri delitvi čistega dohodka dolžni upoštevati sporazume, sklenjene v svoji dejavnosti, resolucije in obnasanje pri delitvi v družbi na sploh glede na splošno družbeno produktivnost.

Glede določb o osnovah in merilih za razporejanje dohodka naj povzamemo, da temeljne organizacije delijo dohodek na osnovi raznih samoupravnih sporazumov na prispevke, davke ter na zakonske in pogodbene obveznosti. V fazi delitve dohodka se morajo te obveznosti pokriti, ostanek dohodka pa predstavlja čisti dohodek, ki je predmet tega samoupravnega sporazuma.

Tretje poglavje predstavlja vsebino sporazuma.

Čisti dohodek razporejajo delavci za osebne dohodke, skupno porabo, razširitev materialne osnove dela za rezervo.

Vse te dele čistega dohodka mora vsaka temeljna organizacija planirati glede na fizični obseg proizvodnje, potrebno število zaposlenih glede na tržno situacijo in druge okoliščine.

Višina planiranih osebnih dohodkov se izračuna iz začetnih oz. v preteklem letu doseženih osebnih dohodkov ter na osnovi števila zaposlenih, ki so potrebni za uresničitev fizičnega načrta proizvodnje. Pri razporejanju čistega dohodka na osebne dohodke med letom se osebni ohodki ugotavljajo v odvisnosti od dosežnega dohodka.

V primeru, da je planirani dohodek presežen, se relativno manj sredstev razporeja za osebne dohodke.

V primeru, da je planirani dohodek dosežen le v višini do 95 %, se za osebne dohodke razporedijo planirana sredstva, sicer pa manj. Na enak način je tudi skupna poraba odvisna od planiranega dohodka. Rezerve je treba oblikovati po zakonu.

Po razporeditvi čistega dohodka za osebne dohodke, skupno porabo in rezerve je treba ostanek razporediti v poslovni sklad za razširitev materialne osnove dela.

Delavci so dolžni stalno povečevati materialno osnovo svojega dela. Temeljna organizacija je eden od važnih elementov povečevanja produktivnosti dela.

V poslovni sklad so dolžne temeljne organizacije razporediti najmanj toliko sredstev čistega dohodka, kot je to določeno v panožnih sporazumih (minimalna akumulacija)

Sporazum vsebuje tudi določbe za primere višje sile in nastopa drugih, spremenjenih okoliščin od načrtovanih.

Samoupravni sporazum sprejemajo delavci z referendumom.

V tovarni krmil smo opravili prve izpite iz požarne varnosti

Poučevanje in vzgajanje na področju varstva pred požarom je preventivna dejavnost, ki se mora v določenem časovnem obdobju obnavljati. Vsakega delavca mora ob sprejemu seznaniti neposredni vodja dela o nevarnosti, ki mu grozijo na delovnem mestu. Republiški zakon o varstvu pred požarom (Ur. list SRS št. 2/76) v 13. in 14. členu nalaga delovni organizaciji oziroma temeljni organizaciji, da mora imeti naprave in sredstva za gašenje začetnega požara in da sistematično seznanja svoje delavce o požarni nevarnosti in ukrepih za varnost pred požarom.

Glede na ta zakonska določila je služba za varstvo pri delu in za požarno varnost v Mesokombinatu Perutnina Ptuj izdala skripta z naslovom »VARSTVO PRED POŽAROM«, katera so odgovorni delavci v temeljni organizaciji bili dolžni razdeliti delavcem. S skripto želimo delavcem približati snov o varstvu pred požarom in jih seznaniti z nevarnostmi na tem področju.

Sprejem novih samoupravnih aktov v delovni organizaciji in v temeljnih organizacijah nalaga službi za varstvo pri delu in za varstvo pri delu in za požarno varnost, da obstoječi osnutek pravilnika o varstvu pred požarom ponovno predela in ga pošlje temeljnim organizacijam v razpravo.

Po sprejemu pravilnika o varstvu pred požarom v temeljnih organizacijah združenega dela bodo organizirani seminarji. Po končanih seminarjih s praktičnim in teoretičnim poukom bo izveden preizkus znanja v obliki testov in praktične vaje. Seminarji bodo v temeljnih organizacijah potekali po planih in programih, ki jih bodo izdelale temeljne organizacije v sodelovanju s službo za varstvo pri delu in za požarno varnost.

S poučevanjem in vzgajanjem je pohitela nova tovarna krmil zaradi nove tehnologije z dragimi delovnimi pripravami in napravami. V tovarni smo morali zelo hitro izdelati plan in program s področja požarnega varstva, saj je plan pogoj za poskusno obratovanje tovarne. Delavce smo poučili o varnem delu, o nevarnostih, ki jim grozijo na delovnih mestih ter še posebej o ravnanju v slučaju požara.

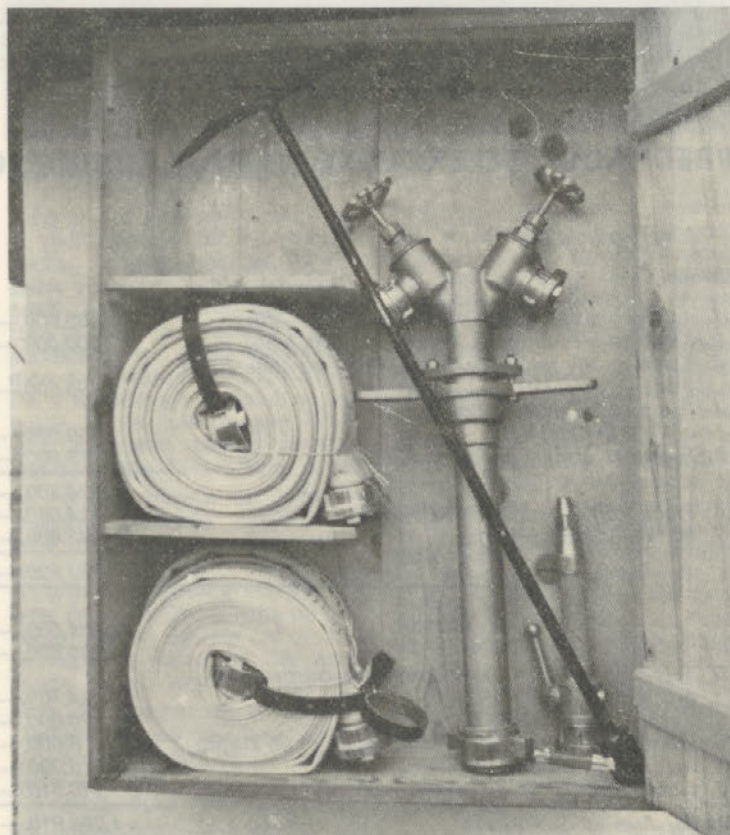
Po prvem seminarju v tovarni krmil je bil izpit 27. 12. 1977. Izpit je uspešno opravilo 13 delavcev, eden je bil negativno ocenjen.

Že v četrtek, 19. 1. 1978, smo začeli z novim seminarjem za drugo skupino delavcev. Delavci so dolžni, da skripta o varstvu pred požarom proučijo pred začetkom seminarja. O točnih datumih seminarjev in testiranj bomo delavce pravočasno obvestili.

M. Ž.

Vedno bodimo pripravljeni

(Foto L. C.)

OBVESTILO LJUBITELJEM NARAVE

V Perutnini smo vas že informirali, da pripravlja komisija za šport in rekreacijo v okviru konference osnovnih organizacij sindikata v Perutnini formiranje planinske skupine.

Tokrat vas obveščamo, da bo ustanovni sestanek 15. februarja v jedilnici na dvorišču uprave delovne organizacije s pričetkom ob 15. uri.

Na ustanovnem sestanku boste dobili vse informacije glede včlanjevanja in ugodnosti, ki izhajajo iz članstva. Sprejeli bomo okvirni program dela skupine, za zaključek pa si boste lahko ogledali prikaz diapozitivov iz potepanj po slovenskih gorah. K sodelovanju vas vabi

Komisija za šport in rekreacijo pri OOS Perutnine.

Pospeševanje perutninarstva v preteklosti

Perutninarstvo, ki se pri nas vse hitreje razvija, je doseglo visok nivo glede količine in kvalitete proizvodnje. Moderna tehnologija je omogočila industrijske prijeme, visoko produktivnost in s tem relativno nizke stroške. Perutninsko meso je zaradi tega in zaradi nekaterih fizioloških prednosti postalo nenadomestljiva vsakdanja hrana za najširši krog potrošnikov v vseh predelih države. V Sloveniji že nekaj let pridelamo več perutninskega mesa kot prašičjega. Do leta 1980 pa bodo presežene količine govejega mesa!

Razvoj modernega perutninarstva je bil tako nagel, da po dinamiki razvoja in kvaliteti kazalcev verjetno nima primerjave v nobeni drugi panogi kmetijstva.

Preden smo se pred kakimi dvajsetimi leti lotili industrijskega načina proizvodnje, smo pospeševali perutninarstvo na klasičen način. Teh časov se nekateri radi spominjamo, mislimo pa, da so že toliko oddaljeni, da utegnejo zanimati tudi druge. Prav je tudi, da zapišemo tisto, kar bi bilo po našem mišljenju dobro ohraniti. Zaradi uspešnega razvoja panoge imamo perutninarji do tega še posebej pravico in morda tudi dolžnost.

Štajerska kokoš

Pospeševanje perutninarstva ima v Sloveniji tradicijo. Že v stari Jugoslaviji je deloval pri banovinski upravi referent za perutninarstvo. Slovenci smo hoteli izboljšati lastnosti domače kokoši, štajerske jerebičarke in rjave čopke. Jerebičarka se je bolj širila po Koroškem in Dolenjskem, rjavka pa na ravninskih predelih Štajerske in Pomurja. Štajerska kokoš je imela za takratne razmere dobre proizvodne lastnosti, katere pa dedno še niso bile utrjene.

Kmetje so radi redili štajerko, ker si je marljivo sama iskala hrano, kvaliteta jajc pa je bila znana daleč izven naših meja. Včasih so bile pomembne tudi zunanje lastnosti, pri katerih štajerka ni zaostajala. Kmečke gospodinjice in nekateri amaterski rejci so se radi ponašali z živopisnimi družinami kokoši štajerk.

V Kidričevem pred trindvajsetimi leti

Po vojni so mladi strokovnjaki nadaljevali začeto pot, vendar z znanstvenim preudarkom. Žal nismo vedeli ali nismo hoteli vedeti, da so drugod bili že veliko dalj. Kmetijski institut Slovenije je v Ločah pri Poljčanah ustanovil republiško selekcijsko postajo za Štajersko, v nekaterih krajih pa so bile ustanovljene manjše selekcijske postaje in valilnice.

Leta 1955 je bila ustanovljena selekcijska postaja tudi v Kidričevem. Dva, po vojni sezidana kokošnjaka, sta bila preurejena za selekcijsko delo. V vsakem je bilo prostora za 300 kokoši. Adaptirani so bili tudi prostori za manjšo valilnico, inkubator zanjo pa je odstopila Perutnina. Kakšen je bil obseg proizvodnje in kakšne so bile takrat cene, vidimo iz priključenega predračuna, kateri se je ohranil v originalu. Iz predračuna je razvidno, da selekcijska postaja, čeprav je bila proračunsko financirana preko Okrajne zadružne zveze Ptuj, ni planirala izgube in je tudi ni imela. V predračunu ni bilo predvidenih stroškov upravne režije, ker so ti stroški bili pokriti iz sklada za pospeševanje.

Rejska središča smo imeli v ptujski in ormoški občini. Okrog 60 jih je bilo. Skrbeli smo tudi za kontrolo in nasvete. Za obiske je bilo kolo glavno prevozno sredstvo. Ravno tako so kmetje tedensko dovažali valilna jajca s kolesom.

Avtor prispevka s plemenskim petelinom

(Foto arhiv BS)

PREDRAČUN SELEKCIJSKE POSTAJE KIDRIČEVO ZA LETO 1957 (v starih dinarjih)

A Vzreja kokoši

Stroški

1. 1.000 kom dan starih piščancev à 60,— din	60.000,—
2. Krma za piščance do 3 mes., 4000 kg, à 50,—	200.000,—
3. Krma za 380 jarek od 3. mes. dalje po kom. 15 kg à 35,— (5700 kg)	199.500,—
4. Krma za 250 kokoši po kom. 45 kg à 40,— (11.250 kg)	450.000,—
5. Slama za steljo, 3000 kg à 5,—	15.000,—
	924.500,—
6. Plača 9.500,— mes. za 1 delavca	114.000,—
7. 40 % soc. zavarovanje	45.600,—
	159.600,—
	924.500,—
8. Električni tok za osvetljevanje in ogrevanje piščancev, 3.050 kWh à 8,—	24.400,—
9. Veterinarski stroški in zdravila	20.000,—
10. Dvakratno razkuževanje in beljenje obeh kurnic	6.000,—
11. Inventar in orodje	15.000,—
12. Ostali stroški	116.510,—
Skupaj	1.266.010,—

Dohodki

1. 500 kom. ziločenih pohancev à 300,— (prva odbira)	150.000,—
2. 50 kom. izločenih jarek à 400,— (druga odbira)	20.000,—
3. Poprečna nesnost pri 250 kom. kokoši — à 150 jajc, skupaj 37.500 kom. à 16,—	600.000,—
4. Nesnost pri 300 kom. jarkic à 20 skupaj 6000 jajc à 18,— din	108.000,—
5. Gnoj, 4000 kg à 1,—	4.000,—
Skupaj	882.000,—

Na naslednji strani lahko primerjate prve Perutnine vzrejne objekte v Kidričevem, leto 1957 s sedanjimi modernimi vzrejnimi objekti na perutninskih farmah.

Že letos skoraj 6 milijonov jajc iz nove farme Trnovec

Da bi oskrbeli dovolj valilnih jajc za potrebe naše povečane in renovirane valilnice ter povečali prodajo valilnih, pa tudi konzumnih jajc, smo se delovni ljudje Mesokombinata Perutnina Ptuj odločili za izgradnjo nove farme kokoši nesnic v Trnovcih.

Čeprav se je tudi razmišljalo o izgradnji montažnih objektov je prevladala gradnja objektov klasičnega tipa — to je takšnih kot jih že imamo v farmi Sela in Kidričevo. »Agroobnova« je kot izvajalec gradbenih del začela s pripravo zemljišča in gradnjo lani spomladi in prva skupina objektov je bila dokončana v drugi polovici novembra. Zgrajena je upravna zgradba in prvih devet objektov od skupno 27 kolikor naj bi jih imela cela farma Trnovci, med drugim so postavljeni veliki steljniki, podzemna zgradba za črpališče za vodnjakom in objekt za gorivo.

Da bi izgrajene objekte lahko začeli namensko uporabljati, je bilo potrebno dobiti dovoljenje ustreznih inšpekcijskih služb. Z gradbeno inšpekcijo še je kar šlo, težje je bilo z požarnovarnostno. Dovoljenje inšpekcije za električno energijo smo dobili samo nekaj dni pred vselitvijo piščancev; težave so bile tudi pri dovoljenju za uporabo transformatorja. Zaradi izostanka ustreznih dovoljenj nismo mogli začeti s pripravami za vhljevitve. Ker veterinarski inšpektor pri prvem pregledu ni našel že popolnoma pripravljenih

objektov, ni hotel izdati odločbe za karanteno navzlic temu, da smo mu zagotovili, da bodo objekti do prispetja piščancev popolnoma pripravljeni. No, na kraju smo se pobotali tudi s to inšpekcijsko službo.

Zaradi pozno izdanih inšpekcijskih odločb za uporabo objektov smo prišli v časovno stisko. Za pripravo objektov nam je ostalo vsega nekaj dni. V tem času je bilo potrebno objekte očistiti, oprati, razmestiti gnezda, vse razkužiti, navoziti steljo (za devet objektov potrebujemo več kot 1.000 m³ stelje), namestiti obode, oprati in razmestiti napajalnike, zalepiti ventilatorje in difuzatorje s plastično folijo ter kompletno vzrejališče ponovno razkužiti in segreti na 32—35° C.

Opravit je bilo treba vsa dela, ki jih imamo v redni tehnologiji tudi na ostalih naših farmah, samo v dosti krajšem času. Največje težave so bile s steljo, katere je kljub predhodnemu navozu v steljnik zmanjkalo. Nič boljše ni bilo z vodo. Črpalka v črpališču v začetku še ni delovala in tudi vodovodna instalacija še ni bila preizkušena.

Ob vseh težavah, ki smo jih imeli, smo uspeli, da smo lahko 30. 11. 1977 vhljevali prve dan stare piščance — starše težke provenience Hubbard. Druga pošiljka je prispela 7. 12. 1977 tako, da je bilo vhljevano v farmi Trnovci skupno 47.250 kom. jarkic in 7.088 kom. petelinčkov. Računamo, da bo od tega vzrejeno

ustrezno število petelinčkov in 43.500 jarkic, ki bodo konec maja prevedene v nesnice. Že letos bodo le-te znesle po planskih predvidevanjih 5.870.000 jajc, od tega kar 5.170.000 kom. valilnih, preostala pa bomo prodali delno kot konzumna jajca, delno pa kot melanž.

Vsa oprema v Trnovcih razen ventilatorjev je od domačih proizvajalcev.

nudnika. Javila se je Oprema Ludbreg s svojo domačo opremo in Rudarski šolski center Velenje. Zaradi nižje cene in hitrejši dobave je bila kupčija sklenjena z RSC Velenje. Toda pri dobavi opreme se je pokazalo, da je RSC bil samo spreten trgovec in posrednik med Perutnino Ptuj in privatniki in nam dobro znanimi obrtniki. Verjetno zaradi nepoznavanja problematike, ki je stalno

Negativna razlika se pokrije z dohodkom iz valilnice. To je razvidno v končni rekapitulaciji predračuna.

Glavni namen selekcijske postaje je bil, da je od najboljših družin razmnoževala potomstvo in ga posredovala kmetu v rejskih središčih, kateri potem so dobavljali valilnici valilna jajca. V rejskih središčih izvaljeni piščanci so bili namenjeni za prodajo in širitev štajerke. Namen, ki je bil v zviševanju nesnosti in v povečevanju izvoza smo dosegli.

Odbiro in sestavo kokošjih družin smo na osnovi vodenja podatkov in rodovnika opravljali s pomočjo strokovnjakov iz Kmetijskega instituta Slovenije oziroma iz selekcijske postaje Loče.

Sestavek bomo nadaljevali v eni od prihodnjih številčk našega časopisa.

Urejanje kokošnjakov in izpustov za selekcijsko delo za štajerske kokoši v Kidričevem (Foto: arhiv BS)

Nova farma Trnovci s silosi za krmo

(Foto: L. C.)

Pri izboru krmilne opreme nas je vodilo načelo, da le-ta naj bo takšna, ki bo omogočala, da vse živali v objektu dobijo istočasno enako količino krme, kajti samo tako je mogoče vzrediti izenačen podmladek ter dobiti dobre nesnice. Ker sistem AZA, ki ga imamo v Kidričevem in Selah ni najboljši in se tudi mnogo kvari, smo poskušali uvoziti krmilno napravo, tipa Chore-Time, ki se po načinu transporta krme in trajnosti bistveno razlikuje od AZA sistema. Pri AZA sistemu transportirajo krmo po po objektu jeklena vrv s plastičnimi čepi, pri Chore-Time pa ploščata jeklena spirala, za katero je večletna garancija. Ker sami nismo mogli uvoziti te opreme, smo se dogovarjali z Opremo Ludbreg za posredovanje. Obljubili so nam vse, ko pa se je bližal čas dobave, so nas pustili na cedilu. Tako smo še v mesecu septembru iskali novega po-

navzoča v perutninski proizvodnji, in zaradi prve proizvodnje takšne opreme, ta ni bila izdelana tako, kot bi si želeli. Manjše pomanjkljivosti krmilnih strojev, ki so v bistvu kopija AZE je izvajalec že odpravil. Ker so obremenitve teh strojev pri krmilnih trakovih za nesnice večje kot pa pri onih za brojlerje, se je tudi sam proizvajalec strinjal, da bi konstrukcija reduktorja in pogonskih koles morala biti močnejša, kar bo v bodoče tudi upošteval. Ostalo je še vprašanje krmilnih žlebov, objemk in končnih spojníc. Te dele krmilnega traku bo potrebno popraviti ob zakolu živali, ker jih sedaj ni mogoče. S tem so se predstavniki RSC tudi sprijaznili.

Za avtomatske napajalnike, ki so tudi kupljeni pri RSC nimamo pripomb, ker dobro služijo svojemu namenu.

Vso to krmilno opremo in napajalnike je montiral naš TOZD Ser-

(Nadaljevanje na naslednji strani)

Že letos skoraj 6 milijonov jajc iz nove farme Trnovci

vis. Svoje delo je opravil, toda menimo, da bi montažo zaradi nujnosti mogel prej končati.

Na farmi se nahaja zraven vsakega objekta silos kapacitete 16 m³, kar je drugače kot v Kidričevem in v Selih, kjer en silos oskrbuje s pomočjo jeklene vrvi tri objekte s krmo. S takšnim številom silosov bo mogoče v konicah razbremeniti mešalnice, transport in kar je najvažnejše — po potrebi bo mogoče živali vsakega objekta preko krme posebej tretirati. Te silose je izdelal Agrostroj Ljubljana. Kažejo lep zunanji videz in tudi krma dobro drsi ob stenah. Ni pa dovolj dobro rešen transport krme iz silosa v dozirno posodo. Zaradi kranjske steze mora biti transportni polž lomljen. Vgradili so kardanski zglob in ravno na tem mestu se krma večkrat zgnete in ne more več do dozirne posode. Zameriti je tudi, da so transportni polži pri obratovanju prehrupni.

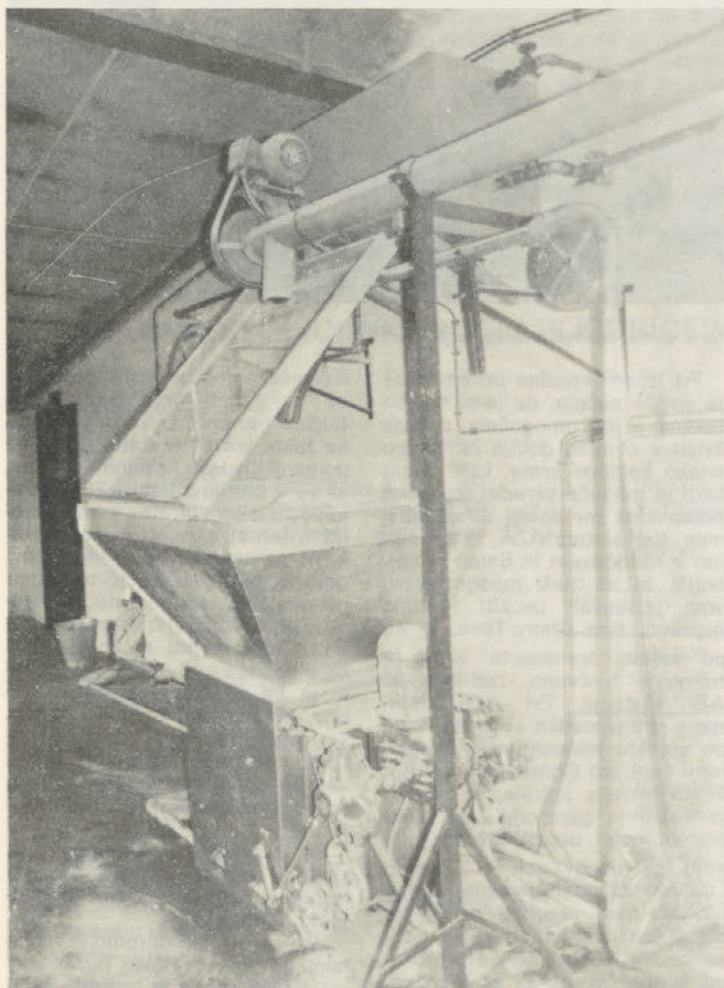
Farma Trnovci se razlikuje od ostalih tudi po ventilaciji objektov. Zrak prihaja v objekt skozi difuzorje (to je pločevina z odprtini v petih vrstah), ki so nameščeni vzdolž cele stene vsake strani objekta in po potrebi tudi skozi lopute, a izsesavajo ga brezšumni Smetsovi ventilatorji nameščeni v kanalu, ki sega 60 cm od vrha slemena v objekt. Taka rešitev stropne ventilacije omogoča, da pri odprtih loputah

tudi v primeru prekinitve električnega toka ne more priti do zadušitve živali, ker delujejo kanali v stropu kot izsesalni dimniki. Ventilatorji se vključujejo avtomatsko preko sonde, ki reagira na temperaturo v objektu ali pa tudi ročno. Škoda je samo, da se niti difuzorji niti kanali ventilatorjev ne morejo hitro in enostavno zapreti s kako zaporo, ampak jih moramo zapirati s folijo (pri vhlvitvah DSP), kar odvzame mnogo časa. Vso montažo in dobavo ventilacijske opreme je izvršila Oprema Ludbreg.

Ostalo instalacijo v vseh zgrajenih objektih, to je električno in vodovodno instalacijo, kranjsko stezo z vozički in centralno kurjavo je izvedel Elektrokovinar Ptuj. Menimo, da bi se ljudje tega kolektiva morali bolj zanimati za funkcionalnost pri opravljanju del, saj bi instalacije morale biti končane že pred 29. 11. 1977, pa so jih prenašali v januar 1978.

Težave, ki so bile prisotne v začetku obratovanja nove farme Trnovci, so sedaj prebrodene in pozabljene. Novi osemčlanski kolektiv se je v svoje delo že vživel ter si želi, da bi se mu priključilo čimprej še več sodelavcev za oskrbo živali druge skupine objektov, to je tistih, za katere so ravno v tem času stekle prve priprave in zemeljska dela.

SI

Naš poslovni partner CENTROPROM BEOGRAD

V nadaljevanjih bomo opisali nekatere pomembnejše poslovne partnerje, s katerimi smo ali bomo podpisali samoupravne sporazume o trajnem poslovnem sodelovanju in združevanju dela in sredstev na osnovi Zakona o združenem delu. V duhu tega zakona je naša organizacija združenega dela podpisala samoupravne sporazume s trgovskimi delovnimi organizacijami, ki predstavljajo v našem prodajnem in poslovnem sodelovanju največje poslovne partnerje in s katerimi poslujemo uspešno že vrsto let. Že v lanskem letu so samoupravni organi naših TOZD in delavski svet Mesokombinata Perutnina Ptuj obravnavali in sprejeli prve takšne samoupravne sporazume.

C

Med prvimi samou. sporaz. je bil obravnavan in sprejet samoupravni sporazum o trajnem sodelovanju in združevanju dela in sredstev s Centropromom Beograd. Na osnovi analize o preteklem poslovanju so samoupravni organi obeh delovnih organizacij prišli do zaključka, da sta obe organizaciji vzpostavili v preteklem obdobju pomembne poslovne odnose, s čimer so bili podani vsi pogoji, da se odnosi uredijo na novih samoupravnih osnovah, v skladu z Ustavo in omenjenim zakonom. Samoupravni sporazum sta podpisala v Beogradu dne 24. septembra 1977 generalna direktorja obeh delovnih organizacij, s čimer sta tudi formalno potrdila nove trajne poslovne odnose med obema delovnimi organizacijama.

KAJ PREDSTAVLJA CENTROPROMET

Centroprom je združeno podjetje za trgovino in proizvodnjo živilskih proizvodov, v sestavi katerega posluje pet delovnih organizacij. Poslujejo na področju Srbije in Črne gore. Že vrsto let je Centroprom največje jugoslovansko trgovsko podjetje in zaposluje preko 8.000 delavcev.

Centroprom je bil osnovan že leta 1930 pod nazivom Prizad. Današnji naziv je dobil leta 1947. Z integracijo vrsto trgovskih in proizvodnih podjetij v letu 1969, 1970 in v letu 1976 je dobil današnji obseg, kjer predstavlja 80 % prometa trgovina z živilskimi proizvodi.

Dejavnost opravljajo v lastnih poslovnih zgradbah. Za uspešno poslovno delovanje razpolagajo z ogromnimi skladiščnimi prostori (preko 90.000 m²) in s hladilnicami kapacitete preko 1.500 vagonov ter z rezervuarji za namestitve surovega olja in melase v Kopru.

V lastnih proizvodnih obratih proizvajajo kruh in pecivo z dnevno kapaciteto 30 ton. Imajo lastne obrate za praženje kave — znana je Centroprom kafe — pa

tudi obrat za praženje indijskega oreha (arašida) ter obrat za embalaranje kave, sladkorja in riža v Beogradu in Boru.

Za nas perutninarje pa je predvsem važna lastna trgovska mreža Centroproma, ki razpolaga s preko 450 maloprodajnimi mesti v obliki klasičnih prodajaln, supermarketov, specializiranih prodajaln in samopostrežnic, s čimer pokriva razen Beograda predvsem področje jugovzhodne Srbije (Bor) in južnega Jadrana (Bar).

V svoji razvojni politiki je Centroprom orientiran na izgradnjo velikih in modernih maloprodajnih mest in skladiščnih prostorov z istočasnim spreminjanjem klasičnih v specializirane prodajalne. Do leta 1980 bodo v novo nastajajočih naseljih Beograda zgradili preko 40 supermarketov.

Konkretno sodelovanje med Centropromom in Perutnino se odvija na dveh vzporednih področjih.

Že vrsto let je Centroprom Beograd največji kupec našega perutninskega mesa. Mesečno dobavljamo okrog 100 ton perutninskega mesa v tri skladišča v Beogradu. Naši največji hladilniki potujejo tedensko 2 do 3 krat k Centropromu v Beograd, tako da letno prepeljemo in prodamo precej preko 1.000 ton perutninskega mesa, kar predstavlja preko 100 vagonov.

Iz svojih skladišč dostavlja Centroprom blago v svoje prodajalne z 250 kamioni, kolikor jih šteje njihov lastni vozni park. V kolikor bomo razpolagali z največjimi količinami perutninskega mesa, lahko še povečamo količine tako za Beograd kot za njihove delovne organizacije v Baru in Boru, s katerimi še sploh ne poslujemo. Direktne poslovne stike s Centropromom vodi naš TOZD Commerce, preko katerega poslujemo predvsem pri prodaji.

Delovna skupnost skupnih služb pa preko naše službe uvozi in nabave realizira uvoz krmilnih komponent za TOZD tovarna krmil (soja, ribja moka).

V naslednjem sestavku bomo opisali sodelovanje s SOZD Mercator Ljubljana.

Kovač Andrej, dipl. oec.

Prve tone krme iz nove tovarne

Malo pred iztekom lanskega leta smo delavci TOZD Tovarne krmil, tiho, brez posebne ceremonije praznovali pomemben dogodek; proizvedli smo prve, dolgo pričakovane tone krme v novi tovarni. Ta dogodek je bil naše najdražje novoletno darilo.

Nekaj več kot tri mesece je minilo od uradne otvoritve tovarne krmil, do prvih ton krme proizvedene v novi tovarni. Vzrokov za tako dolgo zakasnitev je več. Kot glavnega lahko navedem zahtevna in obsežna elektroinstalacijska dela. Delni vzrok za zakasnitev, je bil tudi neopolno izdelan elektro projekt, katerega je moral izvajalec med montažo dopolnjevati in samostojno reševati posamezne probleme, kar je oviralo redno delo. Od otvoritve do začetka poskusnega obratovanja so se izvajala le dopolnilna elektroinstalacijska dela, ostala dela, gradbena in strojna so bila končana pred otvoritvijo.

Izvajalec elektroinstalacij EKO Ptuj je končal montažo v sredini oktobra lanske leto, nato pa je začel ročno preizkušati pravilnost vezav posameznih strojev in strojnih naprav. Glede na velik obseg instalacij in strojnih naprav je preizkus trajal skoraj mesec dni. Ko je bil preizkus vezav končan, sta prišla monterja od firme Buhler. V začetku decembra je bila oprema od firme Buhler pripravljena za poizkusni zagon. Najprej so bili vsi stroji in strojne naprave preizkušeni v praznem teku, nato pa pod postopno obremenitvijo. Pri teh preizkusih so se pojavile prve napake. Iluzorno bi bilo pričakovati, da bi pri preizkusnem zagonu steklo vse normalno, kajti pri takšnem obsegu opreme in tolikšni medsebojni soodvisnosti posameznih elementov je bilo povsem razumljivo, da se bodo pokazale napake in neskladnosti.

Po preizkusu transportnih linij in linije mletja so se začeli preizkusi linije doziranja in mešanja. Ta linija je najvažnejša in najzahtevnejša, zato se je pri preizkušanju te porabilo največ časa. Glede na to, da je sistem doziranja povsem avtomatski, je bilo potrebno krmilni mehanizem točno nastaviti na specialnosti posameznih surovin, da bi se dosegla željena in potrebna točnost doziranja. Iskušena in strokovno usposobljena ter prizadevna Buhlerjeva monterja sta te probleme kmalu in zadovoljivo rešila. Izredno dober pripomoček pri ugotavljanju točnosti doziranja, se je pokazal računalnik, ki sproti registrira točnost doziranja posamezne surovine, oz. odstopanje posamezne surovine od nastavitve vrednosti in na tej osnovi so se opravljale ko-

rekcije ter nastavitve doziranja.

Proti pričakovanju so se pojavili veliki problemi pri transportu nekaterih surovin, npr. pri apnenecu in mesni moki. Apnenec, ki smo ga uporabljali v stari mešalnici je bil zelo fine granulacije in zaradi visoke specifične teže neprimeren za transport s takšnimi napravami, kot so montirane v novi tovarni. Mesna moka se težko transportira zaradi visokega % masti, ki jo vsebuje. Problem smo rešili na ta način, da smo vzeli bolj sipko obliko apnenca pri drugem proizvajalcu, za transport mesne moke, pa smo morali malo rekonstruirati transportno linijo.

Zaradi nizke temperature v času preizkusnega zagona, smo imeli precej težav z zamrzovanjem elektro magnetnih ventilov, ker je bil zrak v ceveh vlažen. Problem še ni v celoti odpravljen. Potrebno bo vgraditi filtre, ki odvzemajo vlago zraku, predno gre na elektro magnetne ventile.

PROIZVODNJA JE STEKLA

Kljub težavam, ki so spremljale poizkusni zagon, smo 15. 12. 1977 izdelali in izdali prve tone krme, proizvedene v novi tovarni krmil. Bil je to vesel in pomemben dogodek za vse zaposlene v TOZD Tovarna krmil. Dolgoletna želja nas vseh se je izpolnila in trud vsakega posameznika je bil s tem poplačan.

Premala je količina krme proizvedena v novi tovarni krmil, od začetka do danes, da bi bilo mogoče dati končno oceno dela in kvalitete, ki jo bo dala nova tovarna. Že poskusni zagon in probna proizvodnja sta pokazala, ko bodo odpravljene vse pomanjkljivosti, lahko resnično pričakujemo veliko, to je: lažje delo in boljše delovne pogoje; ob kvalitetnih surovinah še boljše kvaliteto krme, kar bodo omogočile precizne dozirne tehtnice in računalnik, s katerim bo mogoče voditi potrebno evidenco in vsak moment ugotavljati točnost doziranja.

Prednost velikih silosov za žito se je pokazala že lanske jesen, ko smo lahko izkoristili ugoden nakup kvalitetne koruze. S specialnim hladilnikom — Granifrigorjem se da enostavno in učinkovito intervenirati v slučaju, ko pride do gretja surovin.

Popolno zadovoljstvo, ne samo naše, ampak tudi za vse koristnike naših proizvodov, bo takrat, ko bo opravljena rekonstrukcija stare mešalnice, ko bomo ovrečevali krmo na novi tehtnici v ventilske vreče po 50 kg. Takrat predvidevamo, da bomo začeli proizvajati briketirano kr-

Tovarna krmil s silosi

mo za brojlerje, kar bo gotovo prispevalo svoj delež k boljšim proizvodnim rezultatom.

V času montaže opreme v stari mešalnici bomo morali ovrečevati krmo v novi tovarni, kar bo povzročilo določene prostorske in organizacijske probleme, vendar druge rešitve ni, zato bomo morali z malo večjim trudom ta čas prebroditi.

S podporo vseh TOZD združenih v DO Perutnine Ptuj

in širše družbene skupnosti, smo dosegli pomemben delovni uspeh, ki bo omogočal lažje delovne pogoje zaposlenim v tovarni krmil in bo osnova za nadaljnje povečanje perutninske proizvodnje. Z uresničevanjem zakona o združenem delu v praksi in s poglobljanjem samoupravljanja ter medsebojnih odnosov, lahko še toliko bolj z gotovostjo pričakujemo lepši jutri.

RF

Varujmo zdravje, dokler ga imamo

Le zdrav delavec je lahko visoko produktiven. Tega se v Perutnini vsi dobro zavedamo, zato smo že organizirali zdravnika, ki določen čas dela za perutninske delavce.

Ugotovljeno je, da tako organizirana zdravstvena služba prinaša nekatere prednosti. To pa je bil tudi razlog, da je odbor za gospodarstvo sprejel sklep, da Perutnina nabavi Združenemu zdravstvenemu domu Ptuj — TOZD Zobozdravstvena služba, opremo za eno zobozdravstveno ordinacijo s pripadajočim delom laboratorija in rentgena. S to nabavo pa imajo delavci Perutnine od 30. 1. 1978 dalje določeno prednost pri zobozdravstvenih uslugah.

Za delavce Perutnine bo izmenično en teden dopoldan, drugi teden popoldan delala tovarišica RANFEL dr. Darinka. Delavci, ki so potrebni zobozdravstvenih uslug si torej

lahko uredijo zdravljenje v dela prostem času.

V dopoldanskem času se oglasite v: ponedeljek 30. 1. 1978, sredo 1. 2. 1978, petek 3. 2. 1978 od 10 — 12,30 ure.

V popoldanskem času se lahko oglasite v: ponedeljek 6. 2. 1978, sredo 8. 2. 1978, petek 10. 2. 1978 od 13.30 — 16 ure.

V tem zaporedju in z istim časom se bosta menjavala dopoldanski in popoldanski čas ordiniranja za perutninarje.

Za boleče primere ordinira zobozdravstvena služba od 6.—19. ure vsaki dan.

Predvideni so tudi sistematični pregledi zobovja za vse delavce Perutnine po razporedju o katerem boste predhodno obveščeni.

Socialna služba

(Nadaljevanje s 3. str.)

Rok za izvedbo predkandidacijskih postopkov je bil 30. 1. 1978. Rok za izvedbo temeljnih kandidacijskih konferenc pa je 10. 2. 1978.

Za volitve samoupravnih organov, ki bodo v Perutnini Ptuj predvidoma v aprilu letos, bomo morali še izvoliti preko 310 delavcev in koooperantov. Tako bo vključenih samo v delo delegacij in samoupravljanja okoli 560 oseb, kar že predstavlja več kot polovico od zaposlenih. Če k temu dodamo še člane vodstev družbeno političnih organizacij, katerih je v vseh vodstvih

okoli 160, se število funkcij tako poveča preko 700. To pa pomeni, da bomo za zdaj formalno v veliki večini že ustvarili pogoje, da se bo samoupravljanje in družbeno politično delo približalo do baze ter zajelo kar se da največjo širino.

Naloga vseh družbeno političnih sil pa bo, da bodo vsi vključeni v naloge, ki izhajajo iz zakona o združenem delu dejansko tudi uresničevali ter čimbolj vzeli v roke oblast delavskega razreda in vseh delovnih ljudi.

Drago Cater

Prvi naš kooperant na Koroškem

Na strmem levem bregu skrivnostne in lene reke Drave niže Radelj je prikupna vas. Spodnja Vižinga. V njej tudi dela in živi naš kooperant Jože Hedl.

Lepa urejenost okolja njegove domačije prijetno vzradosti vsakega obiskovalca. Lična hiša in lepa gospodarska poslopja ter izbrane cvetlice in okrasno grmičevje okoli njih dokazujejo, da je tu domovanje dobrih in plemenitih ljudi.

Pri hiši doma jih je šest. Jože in njegova žena Anica, trije otroci ter mati Amalija. Najstarejši otrok je Anica, ki ima 16 let. Obiskuje drugi razred gimnazije na Ravnah, kamor se vozi vsaki dan z avtobusom. Štirinastletni Jože obiskuje osmi razred, devetletna Gabrijela pa drugi razred osnovne šole v Radljah. V bližnji soseščini živita tudi dva Jožetova brata z družinama. Eden je inženir kmetijstva, drugi gozdarski tehnik.

Jožetova kmetija meri 35 ha, od tega 24 ha gozdnih ter 14 ha obdelovalnih površin. V njegovih vedno šumečih gozdovih na po-

bočju Kozjaka je mnogo košatih smrek in jelk.

Jože prebiva s svojo družino v lepo urejeni hiši. V bližini so še gospodarska poslopja s hlevi, šupami in garažami. Hlev ima tri etaže. V spodnji etaži je zdaj kakih 50 glav živine. Osemnajst je krav mlekarič, ostalo pa so pitanci in teleta. Delo z živino je popolnoma avtomatizirano. V hlevu so nameščeni avtomatski napajalniki, tla se sproti čistijo z izplakovanjem, molžo pa opravlja mlekovod.

Ko sem pred dvanaestimi leti prvič obiskal na domu Jožeta Hedla, je v sodelovanju s Kmetijsko zadrugo Vuzenico redil 2500 piščancev.

Takrat sta bila z menoj tudi tovariša Slavko Brlež in Vida Tomažič. Ogladati smo si hoteli to rejo, ker smo v tistem času začeli na ptujskem področju razširjati kooperacijsko rejo piščancev. Jože nam je rade volje pokazal prostore in piščance, ki jih je takrat imel kar v šupi, kjer je zdaj strojna mehanizacija. Takrat sem mu mimogrede svetoval, naj nad hlevom za živino preuredi pro-

store za rejo piščancev, kjer jih bo lahko redil več kot desetletič. Jože si sprva ni bil na jasnem, kako naj redi živino brez senika. Ko je vse dobro pretuhtal in preračunal, se je odločil in tudi pravilno odločil. Za travo je zgradil silose, nabavil kompletno mehanizacijo za spravilo krme in kornuzne silaže, prostore nad hlevom pa v obeh etažah preuredil za rejo piščancev, jih opremil s tekočim trakom in avtomatskimi napajalniki.

V teh prostorih zdaj redi zaenkrat po 11.500 piščancev. V reji dosega zelo dobre rezultate. Do letos je v teh štirinajstih letih sku paj vzredil okoli en milijon dvestotisoč kilogramov piščancev, kar predstavlja v teži kar 2.500 dobro rejnih govejih pitancev. Piščanci mu dajejo dobre zasluge in mu dopolnjujejo gospodarjenje na kmetiji. Ker dobro gnoji njive in travnike, dosega tudi na drugih kmetijskih kulturah zelo dobre pridelke.

Jože pa ni samo odličen kmetovalec. V kolikor mu čas in delo dopuščata, rad pomaga in sodeluje v naporih za posodabljanje kmetijstva ter za osveščanje kmetov in vseh tistih, ki se bavijo s kmetijsko proizvodnjo.

Pri nas na Hajdini je zelo aktiven član delavskega sveta, aktivno pa tudi sodeluje kot delegat v skupščini občine Radlje. Je tudi predsednik zemljiške skupnosti.

Stalno prebira časopise in revije ter posebej rad posluša oziroma gleda kmetijske radijske in televizijske oddaje.

O vsebini »Ptujskega perutničarja« se je tudi zelo pohvalno izrazil. Želi, da bi tudi v bodoče preko tega dobival čim več celovitih informacij.

Vkljub »polni« zaposlitvi najde Jože še čas za jago. Najraje lovi fazane, zajce in lisice. Pravijo, da mu je zato pred štirimi leti

ena zvitorepka kar pošteno zagodila. Ko je rano zjutraj stopil v hlev, je opazil, da so piščanci zelo vznemirjeni. Stotrideset jih je celo ležalo mrtvih na kupu v enem kotu. Ko je bolje pogledal, je v drugem kotu opazil lisico. Takrat ni niti pomislil na puško, ker bi s strelom piščance še bolj splašil. Zato je zvitorepki kar z vilami pomagal na »drugi« svet. Plena ni bil vesel, kajti lisica je bila močno garjeva. V hlev je prišla preko odprtine v stropu, kjer se ji je udril stiropor.

Jože se zaveda, da mu je potreben tudi odmor. Zato se že nekaj let nazaj vsako leto za nekaj dni odpelje z družino na morje. Najbolj všeč jim je v Pulju in Portorožu. Tja ni daleč. Voda je čista, sonca pa včasih skoraj preveč. Tudi v letošnjem letu se bo z družino podal na morje. Vsaj za nekaj dni se bodo odtrgali od vsakdanjih skrbi in dela. Zato pa bodo potem še raje delali.

Jože je še marskak zanimivega povedal o svojem delu in življenju. Morda o tem še drugič kaj več.

Povedal je tudi, da je s celotnim našim delom in sodelovanjem zelo zadovoljen. Zlasti je še poudaril, da je naše strokovno delo in organizacija lahko za vzgled vsem drugim kmetijskim organizacijam, ki se bavijo s kooperacijskim sodelovanjem. Pohvalili je tudi delo naših šoferjev, ki opravljajo prevoze v redu in brez zastojev. Eno kritiko je ob koncu najinega razgovora le izrekel: »Preluxa ne več! Zakaj? Tega našim kooperantom ni potrebno pojasnjevati! Ko bi tudi v bodoče vsaj tako vse potekalo, kot je do sedaj! Ne bo pa narobe, če bo še boljše! Jože goji upanje v lepšo prihodnost zase in za vse skupaj! Naj se mu vse te iskrene želje tudi čim bolj uresničujejo.

Drago Cater

Delovna žena — dekle v našem kolektivu

Ob neki priliki, ko sem se službeno mudila v mariborski podružnici Ljubljanske banke, so me tamkajšnje delavke kar zasule z vprašanji o delu naših zaposlenih žena. Čudilo me je, čemu to zanimanje. Takoj so mi povedale, da so gledale film »Bele trave«, ki prikazuje delo žensk v valilnici, farmi in perutninski klavnici. Zanimalo jih je, če je bil ta film sneman pri nas, saj niso mogle verjeti, da ženske še delajo v tako težkih pogojih. Razložila sem jim, da film sicer ne prikazuje naših deklet in žena, vendar so opravila v glavnem enaka. »Sedaj, ko vemo koliko truda je vložena v piščanca, ki tako lepo dehti pečen na mizi, ga bomo znali še bolj ceniti« so zaključile delavke Ljubljanske banke v Mariboru.

Po tem razgovoru sem začela razmišljati kako je bilo v Perutnini, ko sem začela pred sedemnajstimi leti tu delati. Povem lahko, da se je ogromno spremenilo na bolje. Prej smo se vozili na delo največ s kolesi, mnogokrat pre-

močeni do kože, o v zimah pa vsi prezeblji. Delovni dan je mnogokrat trajal 12 pa celo 16 ur. Ženske so čistile perutnino, vse ročno, brez primerljivih zaščitnih sredstev in oblačil, kar je močno vplivalo na njihovo zdravstveno stanje. Malico smo si nosile v torbah in kanglicah, kar je pač kdo imel. In kakšne težave so nastale, če je kdo doma potreboval zdravniško pomoč, saj je bil telefon na deželi neznan, še posebej v Slovenskih goricah in Halozah. To so najbolj občutile žene in dekleta, ki so postajale mamice.

Ne smem reči, da je sedaj zdravstvena služba pri nas vzorno urejena, vendar je napredek tolikšen, da sedanje zdravstvene službe ni mogoče primerjati s takratno. Kolikor je le mogoče je urejen sedemurni delovni dan, ali pa osemurni s prostimi sobotami. Poskrbljeno je za toplo malico, ki jo dobimo vsi tako rekoč na delovno mesto. Res je, da ni vedno najboljše, vendar je topla in zdrava. Poskrbljeno je za rekreacijo, parkirni prostori ob perutninskih

objektih pa vsak dan bolj primanjkujejo. Vsak dan več delavcev se pripelje na delovno mesto s svojim avtomobilom ali pa imajo urejene avtobusne zveze. Kolo postaja že redkost.

Delam v oddelku za obračun osebnih dohodkov, zato lahko trdim, da k tem ugodnostim mnogo pripomore naša kreditna politika, vendar mora biti delavec kreditno sposoben. In ker se krediti urejajo v našem oddelku, lahko trdim, da smo perutničarji vsebolj kreditno in plačilno sposobni, kar je odraz pravilno začrtane politike naše delovne organizacije in kvaliteta dela zaposlenih pri Perutnini. Poleg urejanja kreditov se tu vrši izplačilo osebnih dohodkov in urejajo zadeve okoli bolniškega staleža. Tako izvem tudi mnoge probleme naših delavk. Skoroj ni meseca, da ne bi prišel neki deček, star kakih pet let in vprašal: »Teta, kdaj bo plača, mama nima nič več dinarov!« Zal to ni edini primer med našimi delavci, da so pozabili na sadove svojih užit-

kov. Prav bi bilo, da bi se vsi zavedali svojih obveznosti brez sodnih prepovedi. Pereč je tudi problem otroškega varstva. Na podeželju še marsikje ni urejeno varstvo in najmlajše članice družin naših delavk po navadi varujejo babice.

Vse lepo in prav, toda naše delavke največkrat prepuščajo svoje malčke babicam tudi takrat, če otrok zboli. V takem primeru delavka na delovnem mestu ni zbrana, in je zato manj produktivna, pa tudi družinske vezi se v takem primeru rahljajo, čeprav si v naši družbi vsi prizadevamo, da bi bile čimbolj trdne. Za delavke na farmah in valilnicah je posebna težava tudi v tem, da morajo zaradi narave dela tudi ob nedeljah in praznikih, ko si vsi drugi skušamo tako ali drugače narediti lepši dan — lepše življenje.

Vem, da je v naši delovni organizaciji še mnogo dobrih stvari, pa tudi mnogo problemov, vendar menim, da sem s svojim razmišljanjem in opažanjem uspela vspodbuditi k pisanju še koga.

Brigita Plavec

Predstavljamo vam učenca v gospodarstvu

V Mesni industriji sem iskal sodelavca, ki zasluži, da ga predstavimo v našem glasilu. »ANTON TOPOLOVEC, učenec v gospodarstvu,« je bil odgovor. »Takega delavnega in zavzetega učenca je težko najti,« je povedal tov. Žerak.

Antona Topolovca sem obiskal na njegovem delovnem mestu v Mesni industriji. Kar marce nerodno mu je postalo, ko sem mu povedal, da ga nameravamo v našem glasilu predstaviti kolektivu, kot enega najprizadevnejših učencev. Rahla rdečica se je temu krepkemu mladeniču smelega in odkritega pogleda kar podala.

Napravim nekaj posnetkov za predstavitev, nato pa ga povabim na razgovor.

Tonček je doma v Grdini pri Stopercah, kjer je uspešno končal osemletko. Za mesarski poklic se je odločil že pred končno osemletko. Zelo imenitno se mu je namreč zdelo, ko so imeli doma kolino. Pred tremi leti je prišel v naš kolektiv in na takratnem obratu Meso začel z ukom.

Verjetno se še spominjaš prvih dni, ko si začel mesariti.

Da! Ko sem doma ob kolinah razmišljal o mesarskem poklicu smo klali enega prašiča, tu pa jih je kar mrgolelo. V začetku sem omamljal prašiče in ko so padali so me vsega poškrbilo z vodo in krvjo. V prvih dneh me je bilo kar malo groza, vendar sem se hitro privadil in kasneje ni bilo težav. Naučil sem se tudi sam klati in opravljati druga mesarska dela.

Ko se je pokazala potreba so me premestili v Mesno industrijo, kjer še vedno delam v predelavi.

Poklicno šolo je Tonček že končal, sedaj samo še s prakso potrjuje pridobljeno znanje. Računa da bo v juniju opravil tudi praktični del in tako postal kvalificirani mesar — proizvajalec.

Povprašal sem ga tudi, kako se vključuje v družbenopolitično

ževljenje v Perutnini in v KS Stoperce.

Če povem resnico, moram reči, da v aktivu mladih v Stopercah aktivno delam, vendar v glavnem v fizičnih akcijah. Tudi v Perutnini sem že pomagal, če se je pokazala potreba. V drugih organizacijah nisem aktivno sodeloval, saj nisem imel niti časa zaradi učenja, kolikor pa mi je dopuščal čas sem pomagal staršem; menim tudi, da nimam posebnih organizacijskih sposobnosti. (Menim, da je Tone preveč samokritičen, zato potrebuje le pomoč in uspeh ne bo izostal.)

V Mesni industriji je v sorazmerju s številom zaposlenih zelo malo komunistov, še posebej mladih. Isto ali še slabše stanje je v KS. Kaj misliš o tem?

Dokler nisem končal poklicne šole, nisem o tem problemu kaj dosti razmišljal, saj bi verjetno tudi pravilno ne razumel marksističnega razvoja naše družbe in bi bil tak komunist brez koristi. Sedaj razmišljam, da bi se vključil v kolikor dobim soglasje v osnovni organizaciji ZKS Mesne industrije. Za druge mlade delavce in učence pa mislim, da so še vedno precej pod vplivom staršev in okolja v katerem živijo, čeravno so mnogi idejno pravilno usmerjeni.

Spoznajmo se Kako nastaja Ptujski perutninar

V našem vsakdanjem življenju se vedno dogaja nekaj novega. Dogodki se vrstijo v okolju v katerem živimo, na poti v tovarno, v šolo, na delovnem mestu, v delovni enoti, v temeljni organizaciji združenega dela, povsod.

Nekateri dogodki so intimni in jih občan ali delavec želi ohraniti zase, drugi so zopet zanimivi, čestokrat pomembni za širši krog sodelavcev vse tja do svetovne javnosti.

Naš hiter gospodarski in družbeni razvoj pa zahtevata, da smo medsebojno obveščeni o vseh pomembnih gospodarskih, samoupravnih, socialnih, kulturnih in drugih dogodkih, problemih, rešitvah itd.

Torej ni naključje, da smo se v delovni organizaciji odločili za izdajanje našega »Ptujškega perutninarja«.

Bilo bi mnogo premalo, če bi naš list bil namenjen samo obveščanju o dogodkih, da bi bil le kronološki zapis. Doseči

Na vprašanje kako se vključuje v športno rekreativno dejavnost je povedal, da se ukvarja s streljanjem, mnogo pa plava. Na tekmovalstvu je tako dobil značko delfin. Rad pleše.

Ko sva že pri rekreaciji me zanima, če se spominjaš kakega posebno zabavnega dogodka?

Spominjam se. Ko sem še delal na živinski klavnici nam je ob neki priliki velik bik utrgal vrv in začel »paradirati« po Ptuj. Mesarji in še posebej vajenci pa za njim. Najprej si je od blizu ogledal hotel, nato pa nam je »pokazal pot« do uprave Perutnine, pred bolnico pa smo ga končno ujeli in odgnali v klavnico, kjer je »za kazen« moral končati svojo življenjsko pot.

Razlaga je Toneta kar razvnela, vendar sem ga zmotil in ga za konec poprosil, naj pove kakšno so njegove želje v bodoče.

Moja največja želja je, da bi po opravljenem zaključnem praktičnem izpitu dobil v Perutnini tudi redno zaposlitev, saj sem se lepo vključil v to delovno sredino, pa tudi delo mi je všeč. Preepričan sem, da bi s pridobljenim znanjem in s prakso lahko kvalitetno opravljal dobljene dne delovne naloge.

Te želje verjetno ne bo težko uresničiti, saj njegov neposredni vodja pravi, da v Mesni industriji dela več dobrih in prizadevnih učencev. Tone izstopa kot delavec, ki si prizadeva poleg delovne prakse pridobiti čimveč teoretičnega znanja in izkušni. Zavoljo te izrazite prizadevnosti, mu nekateri sodelavci celo malce zavidajo, saj je s svojo usposobljenostjo prekosil tudi že nekatere pomočnike.

Takih učencev si v Perutnini želimo čim več.

Urednik

moramo, da bo list, bolje rečeno, njegova vsebina, postala ustvarjalno kritična do vseh dogodkov, neglede na kraj in čas, zlasti pa še takrat, ko bomo razpravljali o naših načrtih, osnutkih bodočih samoupravnih odločitvah itd. Če bo list zapisal samo to, kar se je zgodilo, je premalo. Prisotnost vsebine razprav, polemik argumentov za ali proti, nas mora spremljati v vsej njegovi vsebini, od številke do številke.

»Več ljudi, več ve«, to je star pregovor. In kdo so tisti ljudje? Mi, prav vsi! V naših življenjskih in delovnih prostorih se dogaja vsak dan nekaj novega. Marsikaj tega bi zanimalo tudi druge sodelavce. Ali smo pripravljeni to zapisati? Če smo, potem jih zapišimo.

Tako zabeležene dogodke sprejema uredniški odbor, jih ureja, razvrsti po pomembnosti s fotografijami itd. Pri vsem tem pa mora uredniški odbor spremljati in se ravnati po načelih temeljne vsebinske zasnove lista. Skoraj skozi vsako številko naj bi tekla kot rdeča nit vsebina dogodkov, ki prevladujejo v obdobju izida številke. Šele na ta način bodo delavci resnično sproti obveščeni, s svojimi prispevki bodo popestrili vsebino in nenazadnje bodo soustvarjali utrip političnega in samoupravnega življenja v temeljni organizaciji in delovni organizaciji kot celoti.

Kdo naj piše, kako naj pišemo? Odgovor je kratek: tako kot vemo! Marsikdo bi želel kaj prispevati, pa mu je nerodno, ker ne ve povedati v lepi slovenščini. Nič zato! Uredniškemu odboru je potrebna vsebina. Za jezik, stil in obliko bodo poskrbeli drugi.

Iz množice prispevkov pripravi v naslednji fazi uredniški odbor gradivo (rokopise — tipkopise) ki jih preda v tiskarno.

List bi bil zelo dolgočasen že na pogled, če bi bili vsi sestavki tiskani z enako velikimi črkami, prav tako pa tudi z enakimi naslovi. Zato mora tehnični urednik označiti posamezne rokopise oziroma sestavke, kako naj bodo stavljani: Recimo:

debelejše tiskano — polkrepko, poševno tiskano — kurzivno itd.

Da bi bile strani časopisa še bolj pestre, urednik določi tudi širino vrstic za posamezne prispevke, velikost slik, velikost naslovov itd. Skratka, tehnični urednik pripravi načrt, po katerem bodo stavci v stavnicah pretopili tipkane rokopise v svinec in v strani.

O tem pa prihodnjič.

LST

Tudi perutninarji se vključujemo v občinske delavske športne igre 1977/78

Komisija za delavske športne igre pri občinskem sindikalnem svetu Ptuj je vsem delovnim organizacijam poslala program in pravila tekmovanja za sezono 1977/78. V program so vključene naslednje panoge:

1. atletika
2. mali nogomet
3. rokomet
4. košarka
5. šah
6. odbojka
7. namizni tenis
8. plavanje
9. pikado
10. kegljanje
11. mini golf
12. streljanje

V dogovoru z vodji posameznih ekip je komisija za šport v Perutnini Ptuj prijavila svoje ekipe za tekmovanja v vseh zgoraj navedenih panogah.

Do sedaj so bila izvedena tekmovanja v odbojki, šahu in kegljanju (m) in se trenutno nadaljujejo v košarki.

V odbojki je ekipa Perutnine zasedla 6. mesto med 12. ekipami, v kegljanju 14. mesto med 22 ekipami, v šahu pa so naš šahisti razočarali, ker sploh niso prišli na tekmovanje.

V košarki se je ekipa Perutnine uveljavila v polfinalna tekmovanja. Ekipa je premagala v svoji skupini KK Ptuj in SSZ ter osvojila prvo mesto. Za ekipo so nastopali:

Cimerman
Mlakar C.
Šegula
Jurkovič
Stajanko
Letonja
Merc J.
Marinkovič

V Perutnini Ptuj je zaposlenih čez 40 % žensk, ki pa se tekmovanje zelo slabo udeležujejo, zato jih vabimo, naj se obrnejo na vodje posameznih ekip (panog) in se vključijo v tekmovanja.

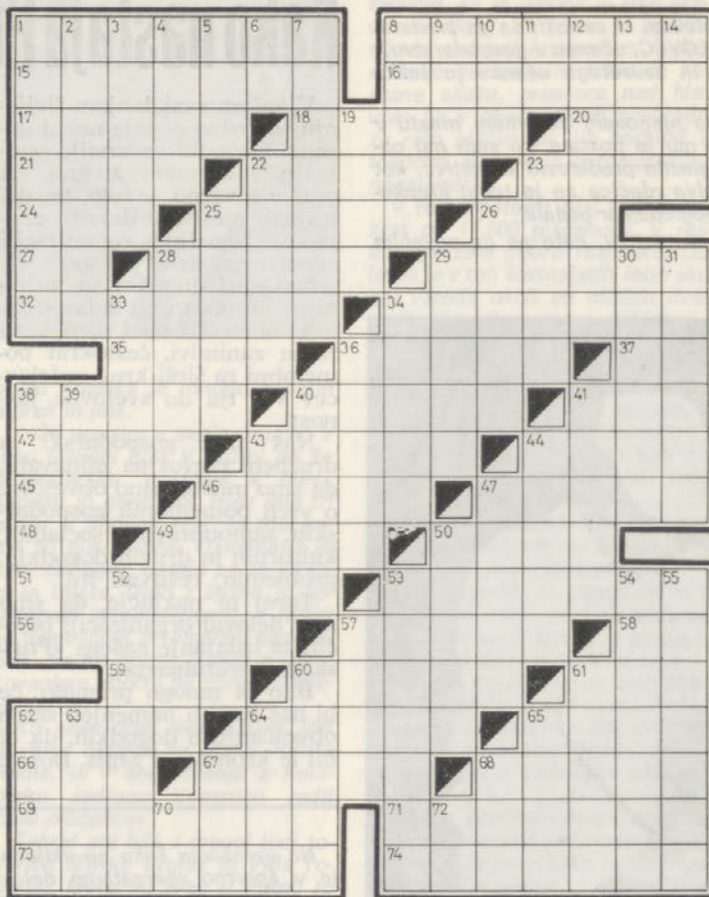
Panoge, v katerih tekmujejo tudi ženske:

1. streljanje
2. kegljanje
3. pikado
4. mini golf
5. atletika

Tekmovanja v okviru delavskih športnih iger bodo do konca aprila. Še enkrat vabimo vse članke naše delovne skupnosti naj se vključijo v tekmovanja, ki so pred nami, ter uspešno zastopajo barve naše delovne organizacije.

O poteku tekmovanj bomo še poročali. Tečejo pa že tudi priprave na izvedbo 7. perutninarskih športnih iger in za 4. srečanje športnikov Koke, Podravke in Perutnine, ki bo predvidoma maja v Varaždinu. M. Ž.

križanka

VODORAVNO: 1. snov za izdelovanje sveč in impregniranje vžigalic, 8. sin Agamemnona in Klitemnestre iz grške mitologije, 15. lekarna, 16. tolkalni instrument v orkestru, 17. reka v jugovzhodni Franciji (naša pisava), 18. čud, značaj, 20. ruski vladar pred oktobrsko revolucijo, 21. prostor okoli hiše, 22. tabornik, gozdovnik, 23. del umetniškega imena prve slovenske filmske igralke (Ita), »Erotikon«, 24. kratica za varnostno obveščevalno službo, 25. človeku najbolj podobna žival, 26. zmikavč, kradljivec, 27. okrajšava za »opus«, 28. stenska tapeta, 29. pasjeglava opica iz družine pavljanov, ki rada pušča nasade, 32. kavarna z glasbo in plesom, 34. s prahom po-

mešana moka v mlinu, 35. domače žensko ime, 36. velik tropski kuščar, 37. okrajšava za »akademski kolegij«, 38. lončarska surovina, 40. ostra tropska začimba, 41. rimska boginja jeze, 42. tekoč ognjeniški izmeček, 43. beograjska knjižna založba, 44. prestol, 45. pisana tropska papiga, 46. ameriška denarna enota, 47. zakoličena smer prometne žile, 48. avtomobilska oznaka italijanskega mesta Vicenze, 49. norveški lingvist, utemeljitelj modernega knjižnega jezika (Ivar), 50. bivaljšče fevdalnega gospoda, 51. papirnat denar francoske revolucije iz leta 1789, 53. prvi del stavčne periode (prorek), 56. središčni kot, ki je enak dolžini polmera, 57. ukor, 58. kratica za »lovsko

društvo«, 59. mlada kravica, 60. znak kraljevskega dostojanstva, 61. znana Prešernova pesem, 62. pihalno glasbilo, podobno klarinetu, 64. velik strah, združen z odporom do česa, 65. ime pevke Jurkovič, 66. ribja koščica, 67. prijeten vonj, 68. mejno gorovje med SZ in Afganistanom, 69. globinsko kamenje, 71. varianta, različica, 73. Ksenofonov popis bojnih pohodov proti Perzijcem, 74. puščavski ris.

NAVPIČNO: 1. parna napeljava, 2. izpuščanje končnega samoglasnika pri verzu, 3. grški otok v Južnih Sporadih, 4. ime treh pergamskih kraljev, 5. sušilec za lase, 6. levi pritok Volge vzhodno od Kazana, 7. glavno mesto Kitajske v letih 1928—1949 z bližnjim Sun Jat-senovim mavzolejem, 8. trava druge košnje, 9. krčevina, poseka, 10. ime srbskega pisatelja in publicista Fincijsa, 11. kratica za »smučarski klub«, 12. rimski zgodovinar (»Anali«), 13. tovarna športne opreme v Begunjah, 14. pritok Save pri Medvodah, 19. domača pernat žival, 22. železna vez, okov, 23. judovski verski učitelj, 25. naslon, opornja, 26. obredna obleka katoliških duhovnikov, 28. šolski red, 29. čepica brez ščita, 30. prvi bajeslovni letalec, Dedalov sin, 31. namera, naklep, 33. polje, obdelana površina, 34. pisarniška potrebnost, 36. avtomobilsko krmilo, 38. vrhovni poveljnik, 39. mesto v grški pokrajini Tesaliji, 40. nekdanji slovenski športni časopis, 41. sultanov ukaz v stari Turčiji, 43. človek z velikim nosom, 44. livada, travnik, 46. hči kralja Akrižija, Perzejeva mati, 47. starodavno mesto v Mali Aziji, ki so ga Grki deset let oblegali in po zavzetju porušili, 49. ljubkavalno žensko ime, 50. njivski plevel, 52. neumnica, norica, 53. pisatelj, ki piše v nevezani besedi, 54. redka kuna z dragocenim krznom, 55. vrhovni mornariški poveljnik, 57. zelo slišen glas ob blisku, 60. krastača, 61. strokovnjak za kemijo, 62. brusni kamen, 63. obramba, zaščita, 64. prebavljena hrana v želodcu, 65. tekstilna tovarna v Podbrdu, 67. oddelek rimske konjenice, 68. dvojica, 70. sibirski veletok, 72. kemični znak za natrij.

(Sestavil Edi KLASINC)

Odbojkarji Perutnine

(Foto: L. C.)

REŠITEV NOVOLETNE SLIKOVNE KRIŽANKE

VODORAVNO: Plinovod, retirada, ena, klin, Mila, Ilir, novo leto, Ero, IK, sere, amen, Kerima, skiro, Canev, Raeder, modeli, Air, steklina, pečina, NI, urat, lit, Orantes, teraco, Ake, salo, Stan, kosir, tolovaj, evo, eta, nak, civil, trup, grobar, farma, domneva, NATO, otirač, TZ, aul, seno, Lena, a mol, tra, astra, Alah, ribi, harmonikar, IR, ruk, odrgnina, astat, Nisa, Siamec, avle, Umea, glasovali smo, ZA, AM, Spoleto, manšeta, otip, zajeda, Agena, areka, karat.